

DOPRAVNÝ ÚRAD
LETISKO M. R. ŠTEFÁNKA, 823 05 BRATISLAVA
TRANSPORT AUTHORITY
M. R. STEFANIK AIRPORT, 823 05 BRATISLAVA, SLOVAK REPUBLIC

Výročná správa o bezpečnosti v železničnej doprave v Slovenskej republike za rok 2019

Autor: Ing. Jana Lacková
Schválil: Ing. Ivan Škoda, EUR ING
Dátum: 23. september 2020

Obsah

Príhovor riaditeľa divízie	4
ZOZNAM SKRATIEK	5
1. ÚVOD.....	6
1.1. Účel, rozsah pôsobnosti a adresáti správy	6
1.2. Hlavné závery za rok 2019	6
2. ENGLISH SUMMARY	8
3. STRATÉGIA BEZPEČNOSTI	9
3.1. Stratégia a plánovanie.....	9
3.2. Bezpečnostné odporúčania	9
3.3. Opatrenia v oblasti bezpečnosti vykonávané bez vzťahu k bezpečnostným odporúčaniam	10
3.4. Organizácia bezpečnostného orgánu	10
4. VÝKON BEZPEČNOSTI	13
5. PRÁVNE PREDPISY A NARIADENIA EÚ	14
5.1. Právne predpisy a nariadenia	14
5.2. Vnútroštátna legislatíva	14
5.3. Výnimky zo systému certifikácie subjektov zodpovedných za údržbu.....	15
6. BEZPEČNOSTNÉ OSVEDČENIA, BEZPEČNOSTNÉ POVOLENIA A INÉ OSVEDČENIA VYDÁVANÉ NSA SK.....	17
6.1. Bezpečnostné osvedčenia a bezpečnostné povolenia	17
6.2. Povolenia železničných vozidiel	18
6.3. Subjekty zodpovedné za údržbu (ECM).....	18
6.4. Rušňovodiči	18
6.5. Iný typ povolenia/osvedčenia	18
6.6. Kontakty s inými národnými bezpečnostnými orgánmi.....	18
6.7. Výmena informácií medzi NSA a prevádzkovateľmi železníc	19
7. DOZOR	20
7.1. Stratégia, plánovanie a rozhodovanie.....	20
7.2. Výsledky dohľadu za rok 2019.....	20
7.3. Koordinácia a spolupráca	24
8. UPLATŇOVANIE PRÍSLUŠNÝCH CSM ZO STRANY ŽELEZNIČNÝCH PODNIKOV A PREVÁDZKOVATEĽOV INFRAŠTRUKTÚRY	25
8.1. Uplatňovanie spoločnej bezpečnostnej metódy systému riadenia bezpečnosti.....	25

8.2. Uplatňovanie nariadenia č. 402/2013 o spoločnej bezpečnostnej metóde hodnotenia a posudzovania rizík	25
8.3. Uplatňovanie nariadenia č. 1078/2012 o spoločnej bezpečnostnej metóde monitorovania	26
8.4. Účasť na projektoch EÚ	26
9. KULTÚRA BEZPEČNOSTI	27
9.1. Hodnotenie a monitorovanie kultúry bezpečnosti	27
9.2. Iniciatívy/projekty v oblasti kultúry bezpečnosti	27
9.3. Komunikácia o bezpečnostnej kultúre	27
Príloha č. 1 Pokrok v interoperabilite	29
Príloha č. 2 Organizačná schéma Dopravného úradu	31
Príloha č. 3 Zoznam dopravcov	32
Príloha č. 4 CSI indikátory	35

Príhovor riaditeľa divízie

Vážení čitatelia,

práve otvárate výročnú správu o bezpečnosti za rok 2019. Dopravný úrad skompletizoval do tejto správy údaje, ktoré vychádzajú z činnosti manažéra železničnej infraštruktúry - Železníc Slovenskej republiky a jednotlivých železničných dopravcov pôsobiach u nás. Nemôžem opomenúť, že do výročnej správy o bezpečnosti za rok 2019 sme doplnili aj množstvo informácií, ktoré pramenia z bezprostrednej činnosti a skúseností Dopravného úradu.

Udržanie bezpečnosti železničnej dopravy patrí medzi hlavné priority v činnosti Dopravného úradu. Na 3 629 km železničných tratí v Slovenskej republike prevádzkovalo v minulom roku železničnú dopravu celkom 66 dopravcov. Vzhľadom na veľkú železničnú sieť ide o vysoký počet dopravcov, ktorí denno-denne križujú našu republiku či už pri prevádzke osobných alebo nákladných vlakov. Bohužiaľ, ani v minulom roku sme sa nevyhli tragickým udalostiam, ktoré si už tradične svoj neslávny prím držia predovšetkým v oblasti stretov cestných motorových vozidiel so železničnými vozidlami na úrovňových križovaniach cestných komunikácií so železnicou. Naopak, z pohľadu zvyšovania bezpečnosti železničnej dopravy nás veľmi teší uvádzanie nových železničných vozidiel do prevádzky s najmodernejším systémom zabezpečenia jazdy vlaku – systémom ETCS, nahradzovanie úrovňových krížení ciest a železníc s mimoúrovňovými a v neposlednom rade neutíchajúca modernizácia železničnej infraštruktúry.

Pevne verím, že i v ďalšom období bude železničná doprava v Slovenskej republike minimálne rovnako tak bezpečná, ako tomu bolo v období minulom. Uvedomujeme si, že jediným východiskom, ako zefektívniť prepravu cestujúcich a tovaru v dnešnom uponáhľanom živote, je využívanie ekologickej a bezpečnej formy prepravy, prepravy železnicou.

Veľa bezpečných kilometrov vo vlakoch po Slovensku želá

Ing. Ivan Škoda, EUR ING

riaditeľ divízie dráh a dopravy na dráhach

Dopravný úrad

ZOZNAM SKRATIEK

CSI	spoločné bezpečnostné indikátory
ECM	subjekt zodpovedný za údržbu
EU AR	Železničná agentúra Európskej únie
EÚ	Európska únia
ERTMS	Európsky systém riadenia železničnej dopravy
IOP	Interoperabilita
JBO	jednotné bezpečnostné osvedčenie
MDV SR	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
NSA SK	bezpečnostný orgán Slovenskej republiky
PRM	osoby so zníženou pohyblivosťou
SAF	Bezpečnosť
SR	Slovenská republika
ŠOD	štátny odborný dozor
ŠOTD	štátny odborný technický dozor
TDD	smernica o certifikácii rušnovodičov
TSI	technická špecifikácia interoperability
UTZ	určené technické zariadenie
UTZ	určené technické zariadenie
VKM	značka držiteľa vozidla
ZSSK	Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.
ZSSKC	Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s.
ŽSR	Železnice Slovenskej republiky

ÚVOD

Účel, rozsah pôsobnosti a adresáti správy

Výročnú správu (ďalej len „správa“) za predchádzajúci kalendárny rok v súlade s § 91 ods. 1 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dráhach“) ako aj článkom 18 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/798 o bezpečnosti železníc (ďalej len „smernica 2016/798 o bezpečnosti železníc“), každoročne predkladá bezpečnostný orgán Železničnej agentúre Európskej únie (ďalej len „EU AR“) do 30. septembra.

Bezpečnostným orgánom pre železničné dráhy, špeciálne dráhy, lanové dráhy a pre železničné vozidlá je podľa § 103 ods. 1 písm. a) zákona o dráhach Dopravný úrad.

Štruktúra a obsah správy je v súlade s odporúčaniami a príručkou „Vydávanie výročnej správy agentúry“ EU AR. Účelom správy je poskytnúť informácie o vývoji úrovne bezpečnosti vrátane zostavenia spoločných bezpečnostných ukazovateľov (CSI) týkajúcich sa Slovenskej republiky. Správa obsahuje informácie o:

- a) vývoji bezpečnosti železničného systému, vrátane súhrnu bezpečnostných indikátorov,
- b) významných zmenách v národných bezpečnostných predpisoch a v regulácii bezpečnosti železničného systému,
- c) stave bezpečnostného osvedčovania a bezpečnostného povoľovania,
- d) výsledkoch a skúsenostiach z vykonaných kontrol v podnikoch manažérov infraštruktúry a v železničných podnikoch vrátane počtu vykonaných kontrol,
- e) uplatnených výnimkách z určenia osoby zodpovednej za údržbu železničného vozidla pri povolení jeho prevádzky,
- f) skúsenostiach železničných podnikov a manažéra infraštruktúry s uplatňovaním spoločných bezpečnostných metód.

Cieľovou skupinou správy je predovšetkým železničný sektor v Slovenskej republike a Európe ako aj celá zainteresovaná verejnosť. Údaje vo výročnej správe pozostávajú z podkladov bezpečnostných správ dopravcov a manažéra infraštruktúry, ktorí v súlade s § 85 zákona o dráhach majú povinnosť každoročne do 30. júna posilať bezpečnostnému orgánu, ktorý vydal bezpečnostné osvedčenie a povolenie, bezpečnostnú správu za predchádzajúci kalendárny rok.

Za rok 2019 Dopravnému úradu bezpečnostnú správu zaslalo 66 dopravcov a 1 manažér infraštruktúry. V tomto roku vzniklo 11 nových dopravcov a 1 dopravca ukončil svoju činnosť.

Správa je k dispozícii na webovom sídle úradu: www.nsat.sk.

Hlavné závery za rok 2019

Ako aj po minulé roky, tak aj tento rok bolo cieľom bezpečnostného orgánu zvyšovať, resp. udržať úroveň bezpečnosti železničnej dopravy na území Slovenskej republiky, dohliadať na prevenciu nehôd a na uplatňovanie právnych predpisov v oblasti

bezpečnosti železničnej dopravy. V roku 2019 bolo vykonaných 24 ŠOD. V trende zvyšovania resp. udržiavania úrovne bezpečnosti ako aj vo vykonávaní ŠOD sa bude pokračovať aj v roku 2020.

ENGLISH SUMMARY

As in previous years, this year the goal of the safety authority was to increase, respectively to maintain the level of railway safety in the territory of the Slovak Republic, to supervise the prevention of accidents and the application of legal regulations in the field of railway safety. In 2019, 24 state professional inspections (hereinafter referred to as “SOD”) were performed. This trend of increasing and maintaining the level of safety as well as the performing of SOD will continue also in 2020.

STRATÉGIA BEZPEČNOSTI

Stratégia a plánovanie

V snahe stále zlepšovať bezpečnosť v železničnej doprave pristúpil NSA SK k plánovaniu ŠOD, ktoré každoročne vykonávajú zamestnanci NSA SK v súlade s § 106 a 107 zákona o dráhach a § 40 a 41 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o doprave na dráhach“). Pre účely vykonávania ŠOD má NSA SK implementovanú smernicu č. 2/2019 Výkon štátneho dozoru na dráhach v doprave na dráhach, ktorá stanovuje pravidlá a systém vykonávania ŠOD v súlade s platnou legislatívou SR.

V roku 2019 bolo plánované vykonať 26 ŠOD. Reálne sa vykonalo 24 ŠOD.

Bezpečnostné odporúčania

Podľa § 102 ods. 1 písm. c) zákona o dráhach je vyšetrovacím orgánom, pokiaľ ide o nehody a mimoriadne udalosti, ku ktorým došlo na železničných dráhach, na špeciálnych dráhach a na lanových dráhach MDV SR.

V súlade s § 99 zákona o dráhach z každého vyšetrovania nehody vydá vyšetrovací orgán záverečnú správu v čo najkratšom čase, najneskôr do 12 mesiacov od nehody a poskytne ju NSA SK. Záverečná správa obsahuje odporúčania na zvýšenie bezpečnosti železničného systému. NSA SK je povinný prijať opatrenia na zabezpečenie primeraného zohľadnenia bezpečnostných odporúčaní a na zabezpečenie ich uplatňovania, ako aj najmenej raz ročne informovať MDV SR o opatreniach prijatých alebo plánovaných na základe bezpečnostných odporúčaní.

V roku 2019 boli vyšetrovacím orgánom NSA SK poskytnuté záverečné správy, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 1:

tabuľka č. 1

Poradové číslo	Popis nehody	Bezpečnostné odporúčania	Prijaté opatrenia
1.	Nehoda kategórie C4 – prejedenie návesti zakazujúcej jazdu, nezastavenie vlaku Os 4525 ZSSK pred odchodovým návestidlom S 3 s návesťou 1, Stoj, ku ktorému došlo v nesamostatnej železničnej stanici Bratislava – Rača, na 3. staničnej koľaji, v km 8, 005, dňa 14.11.2018 o 16:47 hod.	1. ŽSR a ZSSK preskúmajú možnosti vytvorenia technických a technologických opatrení, ktoré v staniciach s oblúkom pred odchodovým návestidlom, kde môže dôjsť k nesprávnemu vnímaniu návestí odchodového návestidla rušňovodičom, napomôžu predchádzaniu nehôd z takéhoto dôvodu. ZSSK poučí rušňovodičov o správnom postupe pri odchode vlaku v takýchto staniciach. 2. Ohlásenie splnenia uložených úloh ako aj prijaté opatrenia	NSA SK spolupracuje s manažérom infraštruktúry a NSA SK nariadilo doplniť opakovacie návestidlá v železničnej stanici.

Poradové číslo	Popis nehody	Bezpečnostné odporúčania	Prijaté opatrenia
		nahlásiť na MDV SR do 31.08.2019. 3. Incident je predmetom objasňovania ŽP Bratislava.	
2.	Nehoda kategórie A 3 - nehoda na priecestí so stretom vlaku Pn 45830 ZSSKC a cestným vozidlom medzi diaľkovo obsluhovanou dopravňou Sabinov a diaľkovo obsluhovanou dopravňou Lipany, na aktívnom železničnom priecestí v km 45,938, dňa 24.09.2019 o 14:27 hod.	ŽSR preskúmajú a zvažia možnosť zavedenia nových bezpečnostných prvkov, napríklad zavedenia závor.	NSA SK nariadilo doplniť doplnkové bezpečnostné prvky.

V porovnaní s rokom 2018 môžeme konštatovať, že sa jedná o stabilizovaný stav. V roku 2018 vyšetrovateľ nehôd poskytol pre NSA SK záverečné správy z troch nehôd.

Opatrenia v oblasti bezpečnosti vykonávané bez vzťahu k bezpečnostným odporúčaniam

NSA SK vykonáva aj opatrenia bez vzťahu k bezpečnostným odporúčaniam. V prípade vykonania ŠOD na priecestiach, ak si to vyžaduje situácia, NSA SK v súlade so zákonom o dráhach môže nariadiť zrušenie úrovňového križovania s cestnou komunikáciou, alebo môže nariadiť jeho prestavbu na mimoúrovňové križovanie.

Organizácia bezpečnostného orgánu

Dopravný úrad ako NSA SK bol zriadený zákonom č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dopravný úrad je orgán štátnej správy s celoslovenskou pôsobnosťou pre výkon štátneho odborného dozoru a kontrol v oblasti dráh a dopravy na dráhach, civilného letectva a vnútrozemskej plavby.

Poslaním Dopravného úradu je účinne prispievať k zaisteniu bezpečnosti v oblasti dráh a dopravy na dráhach, civilného letectva a vnútrozemskej plavby a vytvárať regulačný rámec v niektorých oblastiach dopravy prostredníctvom výkonu dozoru a dohľadu a nastavovaním regulačných kritérií.

Dopravný úrad sa pri napĺňaní svojho poslania riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, právne záväznými aktmi Európskej únie a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Na čele Dopravného úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva vláda na návrh ministra dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Predsedu Dopravného úradu počas neprítomnosti alebo ak funkcia predsedu Dopravného úradu nie je obsadená, zastupuje podpredseda Dopravného úradu, ktorého vymenúva a odvoláva vláda na návrh ministra.

Dopravný úrad sa pri svojej činnosti riadi organizačným poriadkom schváleným predsedom Dopravného úradu, ktorý upravuje vnútorné organizačné členenie, systém a stupne riadenia, ako aj rozsah oprávnení a zodpovednosť vedúcich štátnych zamestnancov.

Činnosti bezpečnostného orgánu pre železničné dráhy, špeciálne dráhy a lanové dráhy a pre železničné vozidlá zabezpečovala v roku 2019 divízia dráh a dopravy na dráhach.

V roku 2019 na Dopravnom úrade pracovalo 213 zamestnancov. Na divízii dráh a dopravy na dráhach k 31.12.2019 pracovalo 41 zamestnancov.

Dopravný úrad sa vnútorne člení na ústredie a tri divízie - divíziu dráh a dopravy na dráhach, divíziu civilného letectva a divíziu vnútrozemskej plavby. Divízie sa následne členia na sekcie, odbory, oddelenia a referáty. Cieľom organizačnej štruktúry je zvýšiť efektívnosť činnosti, minimalizovať podporné činnosti a administratívu v porovnaní s odbornými činnosťami a prerozdelenie kompetencií a zodpovedností na jednotlivé organizačné útvary. Organizačná schéma je uvedená v prílohe č. 2.

Hlavné činnosti v oblasti dráh a dopravy na dráhach, ktoré Dopravný úrad vykonával v súlade so zákonom o dráhach a zákonom o doprave na dráhach:

- regulácia na železničných dráhach
 - regulácia úhrad a prístupu na železničné dráhy
 - dohľad nad infraštruktúrou a trhom
 - regulácia prístupu k servisným zariadeniam
 - výkon skúšok hospodárskej rovnováhy
 - regulácia cestovného v osobnej železničnej doprave
 - práva a povinnosti cestujúcich
 - vydávanie povolení na prevádzkovanie železničných dráh a licencií na poskytovanie železničných dopravných služieb
- bezpečnosť
 - vydávanie bezpečnostných osvedčení, bezpečnostných povolení
 - vydávanie povolení a licencií na prevádzkovanie špeciálnych a lanových dráh
 - vydávanie preukazov rušnovodičov, vydávanie preukazov na riadenie chodu lanovej dráhy, vydávanie preukazov na vedenie hnacích vozidiel železničných a špeciálnych dráh
 - uznávanie skúšajúcich rušnovodičov
 - plnenie úloh podľa zákona č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií
- interoperabilita
 - vydávanie povolení na uvedenie pevných a mobilných subsystémov interoperability do prevádzky
 - registrácia železničných vozidiel vrátane povoľovania ich typov

- štátny odborný dozor a štátny odborný technický dozor
 - výkon dozoru nad elektrickými, zdvíhacími, dopravnými, tlakovými a plynovými zariadeniami a kontajnermi
 - overovanie a schvaľovanie UTZ
 - overovanie splnenia požiadaviek na výkon určených činností
 - poverovanie právnických osôb v oblasti UTZ a určených činností
 - výkon štátneho dozoru na železničných, špeciálnych a lanových dráhach podľa zákona o dráhach a zákona o doprave na dráhach
 - kontrola plnenia podmienok vydaného bezpečnostného osvedčenia železničnému podniku
 - kontrola plnenia podmienok vydaného bezpečnostného povolenia manažérovi železničnej infraštruktúry.

VÝKON BEZPEČNOSTI

V súlade s článkom 19 písm. a) smernice 2016/798 o bezpečnosti železníc vnútroštátne bezpečnostné orgány uverejňujú výročnú správu o svojej činnosti za predchádzajúci rok a pošlú ju EU AR do 30. septembra. Táto správa obsahuje informácie o vývoji bezpečnosti železníc vrátane súhrnu CSI na úrovni členského štátu v súlade s článkom 5 ods. 1.

Závažnou nehodou sa rozumie každá nehoda, na ktorej sa podieľa aspoň jedno pohybujúce sa železničné vozidlo, ktorej výsledkom je minimálne jedna usmrtená osoba alebo ťažko zranená osoba, alebo značné poškodenie vozového parku, koľaje, iných zariadení alebo životného prostredia, alebo značné poškodenie vozového parku, koľaje, iných zariadení alebo životného prostredia, alebo značné narušenie prepravy; nevzťahuje sa na nehody v opravovniach vozňov, skladoch a rušňových depách. Značným poškodením vozidlového parku, koľaje, iných zariadení alebo životného prostredia sa rozumie poškodenie vo výške minimálne 150 000 eur.

V roku 2019 došlo k 62 závažným nehodám, čo je oproti roku 2018 o jednu nehodu menej. Zmena oproti roku 2018 nastala pri nehodách na úrovňových križovatkách, vrátane nehôd s účasťou chodcov na úrovňových križovatkách, kde v roku 2018 bola táto hodnota 20 a v roku 2019 klesla hodnotu na 16, čo je o 20% menej ako v predchádzajúci rok. Zmena ešte nastala pri nehodách s účasťou osôb, ktoré boli spôsobené pohybom železničného vozidla s výnimkou samovrážd a pokusov o samovraždu, kde hodnota oproti roku 2018 stúpila z 36 na 42, čo je o 16% viac.

Celkový počet vážne zranených osôb oproti roku 2018 klesol z hodnoty 40 na hodnotu 36. Ťažko zranených osôb bolo 7, pričom v troch prípadoch príčina vzniku spočívala v ich nesprávnom počínaní, vyskakovaní resp. naskakovaní do už pohybujúceho sa vlaku a v jednom prípade 4 cestujúci utrpeli ťažké zranenie následkom zrážky vlaku s cestným motorovým vozidlom.

Ďalšie údaje k CSI indikátorom sa nachádzajú v prílohe č. 4.

PRÁVNE PREDPISY A NARIADENIA EÚ

V súlade s článkom 19 písm. b) smernice 2016/798 o bezpečnosti železníc vnútroštátne bezpečnostné orgány v rámci výročnej správy predkladajú informácie o významných zmenách v právnych predpisoch v oblasti bezpečnosti železníc.

Právne predpisy a nariadenia

Počas roku 2019 boli platné nasledovné právne akty a zamestnanci v súlade s nimi vykonávali svoju činnosť:

- a) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 402/2013 z 30. apríla 2013 o spoločnej bezpečnostnej metóde hodnotenia a posudzovania rizík, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 352/2009 v platnom znení.
- b) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 455/2011 z 10. mája 2011 o systéme certifikácie subjektov zodpovedných za údržbu nákladných vozňov a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 653/2007.
- c) Nariadenie Komisie (ES) č. 653/2007 z 13. júna 2007 o používaní spoločných európskych vzorov bezpečnostných osvedčení a žiadostí v súlade s článkom 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/49/ES a o platnosti bezpečnostných osvedčení predkladaných podľa smernice 2001/14/ES v platnom znení.
- d) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1077/2012 zo 16. novembra 2012 o spoločnej bezpečnostnej metóde pre vykonávanie dozoru národnými bezpečnostnými orgánmi po vydaní bezpečnostného osvedčenia alebo bezpečnostného povolenia.
- e) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1158/2010 z 9. decembra 2010 o spoločnej bezpečnostnej metóde na posudzovanie zhody s požiadavkami na získanie osvedčení o bezpečnosti železníc.
- f) Smernica 2004/49/ES Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o bezpečnosti železníc spoločenstva a o zmene a doplnení smernice Rady 95/18/ES o udeľovaní licencií železničným podnikom a smernici 2001/14/ES o pridelovaní kapacity železničnej infraštruktúry, vyberaní poplatkov za používanie železničnej infraštruktúry a bezpečnostnej certifikácií (Smernica o bezpečnosti železníc) v platnom znení.
- g) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/59/ES z 23. októbra 2007 o certifikácii rušňovodičov rušňov a vlakov v železničnom systéme v Spoločenstve v platnom znení.

Vnútroštátna legislatíva

Počas roka 2019 sa Slovenská republika pripravovala na zmenu legislatívy v podobe implementácie 4. železničného balíčka. Najvýraznejšou zmenou prešiel zákon o dráhach v podobe rozsiahlej novely č. 55/2019 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa

menia a dopĺňajú niektoré zákony. Táto novela bola vyhlásená v roku 2019, ale jej účinnosť je až od 16.06.2020.

Zákony, vyhlášky a postupy platné v roku 2019:

- a) Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- b) Zákon č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov.
- c) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- d) Zákon NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.
- e) Zákon č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- f) Zákon č. 462/2007 Z. z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- g) Vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 205/2010 Z. z. o určených technických zariadeniach a určených činnostiach a činnostiach na určených technických zariadeniach.
- h) Vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 245/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti, zdravotnej spôsobilosti a psychickej spôsobilosti osôb pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe v znení neskorších predpisov.
- i) Vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 350/2010 Z. z. o stavebnom a technickom poriadku dráh v znení vyhlášky Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja č. 502/2013 Z. z.
- j) Vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 351/2010 Z. z. o dopravnom poriadku dráh v znení vyhlášky Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja č. 12/2012 Z. z.
- k) Postup Dopravného úradu č. 3/2018 pre žiadateľov pri podávaní žiadosti o vydanie bezpečnostného osvedčenia.
- l) Postup Dopravného úradu č. 5/2018 pri podávaní žiadosti o vydanie bezpečnostného povolenia.
- m) Postup Dopravného úradu č. 13/2019 pre vydávanie preukazov rušnovodiča.

Výnimky zo systému certifikácie subjektov zodpovedných za údržbu

Účelom systému certifikácie je poskytnúť rámec harmonizácie požiadaviek a spôsobov posudzovania schopnosti subjektov zodpovedných za údržbu v rámci celej Únie, a tiež

poskytnúť dôkazy o tom, že subjekt zodpovedný za údržbu zriadil svoj systém údržby a je schopný plniť požiadavky ustanovené v tomto nariadení a zaručiť bezpečný prevádzkový stav každého nákladného vozňa, za ktorého údržbu je zodpovedný.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky svojím rozhodnutím č. 12309/2012 – SŽDD/z.22119 poverilo právnickú osobu Žilinská univerzita v Žiline so sídlom Univerzitná 8215/1, 010 26 Žilina vydávaním osvedčení osobám zodpovedným za údržbu železničných nákladných vozňov a údržbárskym dielňam na údržbu nákladných vozňov.

NSA SK v roku 2019 nevydal žiadnu výnimku zo systému certifikácie subjektov zodpovedných za údržbu v súlade s článkom 15 ods. 3 smernice 2016/798 o bezpečnosti železníc.

BEZPEČNOSTNÉ OSVEDČENIA, BEZPEČNOSTNÉ POVOLENIA A INÉ OSVEDČENIA VYDÁVANÉ NSA SK

Podľa článku 16 smernice 2016/798 o bezpečnosti železníc, každý členský štát zriadi vnútroštátny bezpečnostný orgán. Tento orgán je organizačne, právnou štruktúrou a pri prijímaní rozhodnutí nezávislý od železničných podnikov, manažérov infraštruktúry, žiadateľov alebo obstarávateľov a od subjektov, ktoré udeľujú verejné zákazky na poskytnutie služby.

Bezpečnostné osvedčenia a bezpečnostné povolenia

Dopravný úrad začal vydávať bezpečnostné osvedčenia a bezpečnostné povolenia v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/49/ES o bezpečnosti železníc Spoločenstva od účinnosti zákona č. 109/2007 Z. z. o dráhach (od 1. apríla 2007), ktorým bola do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná uvedená smernica.

V priebehu roku 2019 bolo NSA SK v súlade s § 86 zákona o dráhach vydaných celkom 21 bezpečnostných osvedčení, z toho bolo 10 žiadostí o nové bezpečnostné osvedčenie, 3 žiadosti o aktualizáciu bezpečnostného osvedčenia a 8 žiadostí o obnovu bezpečnostného osvedčenia.

Bezpečnostné osvedčenia sa museli aktualizovať vždy, ak došlo k podstatnej zmene druhu alebo rozsahu prevádzky, prípadne nastali zmeny údajov v organizácii železničného podniku (napr. zmena adresy, názvu spoločnosti, atď.).

Pri vzájomnom uznávaní a akceptovaní osvedčenia časti A platného pre celé územie EÚ, neboli v roku 2019 zaznamenané žiadne prípady, kedy by NSA SK mal problém akceptovať správnosť údajov uvedených v bezpečnostnom osvedčení.

Za vydanie bezpečnostného osvedčenia časť A spolu s časťou B a za bezpečnostné osvedčenie časť B, je zákonom NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov stanovený správny poplatok vo výške 99,50 €.

V roku 2019 bolo platné bezpečnostné povolenie pre manažéra infraštruktúry Železnice Slovenskej republiky, Bratislava, ktorým zabezpečuje správu a prevádzku železničných tratí s dobou platnosti do 21. 04. 2020, avšak počas kalendárneho roka 2019 sa bezpečnostné povolenie aktualizovalo, z dôvodu získania uznania orgánu na hodnotenie a posudzovanie rizík.

Za vydanie bezpečnostného povolenia je zákonom NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov stanovený správny poplatok vo výške 200 €.

Dopravcom, ako aj manažérovi infraštruktúry boli v roku 2019 pri podávaní žiadosti o vydanie bezpečnostného osvedčenia, alebo bezpečnostného povolenia k dispozícii nasledovné postupy:

- Postup Dopravného úradu č. 3/2018 pre žiadateľov pri podávaní žiadosti o vydanie bezpečnostného osvedčenia,
- Postup Dopravného úradu č. 5/2018 pri podávaní žiadosti o vydanie bezpečnostného povolenia.

Povolenia železničných vozidiel

V priebehu uvedeného roka NSA SK vydal dodatočné povolenia pre železničné vozidlá, a to v celkovo v počte 816 ks. V uvedenom počte 816 sú zahrnuté aj zmeny dodatočných povolení vydaných v predchádzajúcich rokoch, ktorých bolo spolu 65. Zmeny dodatočných povolení boli vykonávané prevažne z dôvodu aktualizácií riadiaceho softvéru, doplnenia podmienok prevádzky na sieti ŽSR a taktiež z dôvodu zmeny vlastníkov a držiteľov železničných vozidiel.

Úrad v roku 2019 vydal 2 rozhodnutia o povolení typu dráhového vozidla s vlastným pohonom pre železničnú dráhu pre rýchlosť nad 160 km/h a 3 rozhodnutia o povolení modernizácie alebo obnovy typu pre dráhové vozidlá s vlastným pohonom pre železničnú dráhu nad 160 km/h.

Subjekty zodpovedné za údržbu (ECM)

NSA SK nekoná na území Slovenskej republiky ako certifikačný orgán pre ECM (pozri bod 5.2).

Rušnovodiči

V roku 2019 bolo vydaných 264 nových preukazov rušnovodiča, 18 duplikátov preukazu a spracovaná bola aj 1 reklamácia pre podpis, ktorý nebol na preukaze viditeľný.

Celkový počet vydaných preukazov rušnovodiča v SR od začiatku ich vydávania, t. j. od roku 2012 až do 31.12.2019 je 3 694 ks.

V roku 2019 bolo odobratých 34 preukazov rušnovodiča. Najčastejšie dôvody odobratia preukazu rušnovodiča boli strata zdravotnej, psychickej alebo odbornej spôsobilosti.

Podľa smernice 2007/59/ES, článok 20 je NSA SK príslušným orgánom pre uznávanie skúšajúcich rušnovodičov v zmysle článku 7 a 8 rozhodnutia Komisie 2011/765/EÚ. V roku 2019 bolo NSA SK uznaných 7 skúšajúcich rušnovodičov a 1 obnovenie platnosti uznania skúšajúceho.

Iný typ povolenia/osvedčenia

NSA SK nekoná ako certifikačný orgán pre iné železničné povolenia/osvedčenia.

Kontakty s inými národnými bezpečnostnými orgánmi

NSA SK v roku 2019 spolupracovala v oblasti bezpečnosti s Drážním úřadom v Českej republike. Organizované boli spoločné rokovania, na ktorých sa riešila problematika oboch krajín, ktorá je často totožná, keďže do roku 1993 tvorila Česká a Slovenská republika jeden unitárny štát. Taktiež oba štáty vykonávajú spoločné dozory u dopravcov, ktorí majú bezpečnostné osvedčenie vydané oboma štátmi.

Výmena informácií medzi NSA a prevádzkovateľmi železníc

Pri vydávaní bezpečnostných osvedčení ako aj pri vydávaní bezpečnostného povolenia pre manažéra infraštruktúry prebiehala výmena informácií v písomnej a ústnej podobe (vzájomná korešpondencia, pracovné rokovania a pod.).

Rovnako sa na webovom sídle Dopravného úradu nachádzala bezplatná príručka v podobe Postupu Dopravného úradu č. 3/2018 pre žiadateľov pri podávaní žiadosti o vydanie bezpečnostného osvedčenia, ako aj Postup Dopravného úradu č. 5/2018 pri podávaní žiadosti o vydanie bezpečnostného povolenia.

DOZOR

Stratégia, plánovanie a rozhodovanie

Poslaním NSA SK je vykonávať štátny odborný dozor a kontroly, účinne prispievať k zaisteniu bezpečnosti v oblasti dráh a dopravy na dráhach a vytvárať regulačný rámec v niektorých oblastiach dopravy prostredníctvom výkonu dozoru a dohľadu a nastavovaním regulačných kritérií.

NSA SK sa pri napĺňaní svojho poslania riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, právne záväznými aktmi Európskej únie a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Z pohľadu budúcich činností NSA SK môžeme konštatovať, že vzhľadom na viazanosť jeho pôsobnosti na limity legislatívneho rámca dané európskou a slovenskou legislatívou, očakávame že činnosť bude korešpondovať s vývojom spolupráce v oblasti eurozóny v nadväznosti na odporúčania EÚ a implementáciou nariadení a odporúčaní do legislatívy SR, pričom najvyššími princípmi sú bezpečnosť prevádzky a bezpečnostná ochrana. K očakávaným činnostiam patrí:

- implementácia opatrení a nariadení vyplývajúcich zo štvrtého železničného balíčka (technický a ekonomický pilier) vrátane prehĺbenia spolupráce s EU AR,
- pokračovanie v projekte Registra železničnej infraštruktúry,
- naštartovanie projektu Registra preukazov (licencií) rušňovodičov,
- podpísanie dohôd o spolupráci NSA SK ako bezpečnostného orgánu pre železničnú dopravu so susednými štátmi,
- rozšírenie spolupráce s inými bezpečnostnými orgánmi v železničnej doprave a s EU AR,
- rozšírenie dozornej činnosti pre nové subjekty podnikajúce v oblasti osobnej a nákladnej dopravy na dráhach a činnosti plnenia cisternových vozňov nebezpečnými látkami.

Výsledky dohľadu za rok 2019

Štátny dozor na dráhach a v doprave na dráhach sa vykonával ako ŠOD a ako ŠOTD.

NSA SK vykonával ŠOD na železničných, špeciálnych a lanových dráhach podľa § 106 zákona o dráhach a § 40 zákona o doprave na dráhach.

Výkonom ŠOD podľa zákona o dráhach sa zisťuje, či:

- prevádzkovatelia dráh dodržiavajú podmienky a plnia povinnosti podľa zákona o doprave na dráhach a vykonávacích predpisov, najmä či prevádzkujú dráhu podľa povolenia,

- manažér infraštruktúry a železničné podniky plnia úlohy podľa národných bezpečnostných predpisov, systému riadenia bezpečnosti, bezpečnostného osvedčenia a bezpečnostného povolenia,
- prevádzkovatelia dráh, dráhové podniky, odosielatelia a príjemcovia tovaru a iné osoby zúčastnené na doprave na dráhach, na vykládke a nakládke tovaru, na údržbe a opravách dráhových vozidiel plnia povinnosti podľa tohto zákona a národných bezpečnostných predpisov.

Výkonom ŠOD podľa zákona o doprave na dráhach sa zisťuje, či:

- prevádzkovatelia dráh, dráhové podniky, odosielatelia a príjemcovia tovaru a ostatné osoby zúčastňujúce sa na doprave na dráhach, pri nakládke a vykládke tovaru a údržbe dráhových vozidiel dodržiavajú požiadavky tohto zákona a vykonávacích predpisov a Poriadku pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (Règlement concernant le transport international ferroviaire marchandises dangereuses - ďalej len „RID“) a právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev, ktoré sa vzťahujú na dopravu na dráhach a na postavenie, práva a povinnosti dopravcov a cestujúcich,
- dráhové podniky dodržiavajú podmienky a plnia povinnosti zákona o doprave na dráhach a vykonávacích predpisov, najmä či poskytujú dopravné služby na základe licencie a prepravného poriadku,
- manažér infraštruktúry a železničné podniky plnia úlohy v certifikácii rušnovodičov.

Výkon ŠOD bol v roku 2019 zameraný najmä na:

- plnenie určených podmienok na riadne a bezpečné prevádzkovanie dráhy prevádzkovateľmi dráh v súlade s vydaným povolením,
- poskytovanie dopravných služieb na dráhe v súlade s udelenými licenciami a plnenie určených podmienok na zaistenie bezpečnosti dopravy na dráhe prevádzkovateľmi dopravy na dráhach,
- zisťovanie stavu bezpečnosti prevádzky dráh a bezpečnosti dopravy na dráhach,
- dodržiavanie podmienok a plnenia povinností ustanovených zákonom o dráhach, zákonom o doprave na dráhach a všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich základe u prevádzkovateľov dráh a dráhových podnikov.

V rámci vykonávania dozoru nad bezpečnosťou dopravy NSA SK vykonával plánované i mimoriadne kontroly dodržiavania podmienok pri prevádzkovaní dráhy a dopravy na dráhe so zameraním na kontrolu:

- plnenia povinností vyplývajúcich z podmienok vydaného bezpečnostného osvedčenia a bezpečnostného povolenia,
- prevádzkovania dráhy a dopravy na špeciálnej dráhe, dokumentáciu dráhy, zabezpečovanie odbornej, zdravotnej a psychickej spôsobilosti zamestnancov vykonávajúcich činnosti súvisiace s prevádzkovaním dráhy a dopravy na dráhe,
- evidencie o odbornej, zdravotnej a psychickej spôsobilosti zamestnancov dopravcov,
- dodržiavania rozhl'adových pomerov na nebezpečných železničných priecestiach.

Výkon štátnych odborných dozorov za oblasť pevných subsystémov bol zameraný najmä na:

- dodržiavanie plnenia povinností a podmienok manažéra infraštruktúry pri prevádzke pevných subsystémov v oblasti subsystémov energia, infraštruktúra, traťové zariadenia riadenia – zabezpečenia a návštenia v súlade s požiadavkami európskej legislatívy, zákonom o dráhach a všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich základe.

V roku 2019 boli za oblasť pevných subsystémov vykonané celkovo 2 ŠOD.

Výkon štátnych odborných dozorov za oblasť mobilných subsystémov bol zameraný najmä na:

- dodržiavanie plnenia povinností a podmienok dráhovými podnikmi a držiteľmi železničných vozidiel pri prevádzke mobilných subsystémov a to v súlade s požiadavkami európskej legislatívy, zákonom o dráhach, zákonom o doprave na dráhach a všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich základe.

Najčastejšími zistenými nedostatkami železničných podnikov (dopravcov), manažéra infraštruktúry a držiteľov železničných vozidiel boli:

- nesprávnosť označenia prevádzkovaných železničných vozidiel európskym číslom vozidla,
- nesprávnosť označenia značkou držiteľa železničného vozidla na skrini prevádzkovaných železničných vozidiel,
- použitie železničných vozidiel bez platného povolenia alebo dodatočného povolenia na uvedenie do prevádzky,
- nesprávne údaje o vykonanej technickej kontrole vyznačené na skrini železničného vozidla a nesúlad týchto údajov uvedených v protokoloch z vykonanej technickej kontroly,
- nesprávny postup uvádzania pevných subsystémov interoperability do prevádzky vrátane chýbajúcich certifikátov notifikovaných osôb,
- nesprávny postup uvádzania komponentov interoperability do prevádzky vrátane ich nesprávneho spôsobu údržby v prevádzke.

V roku 2019 boli za oblasť mobilných subsystémov vykonané celkovo 3 ŠOD, pričom pri 2 výkonoch ŠOD neboli uložené žiadne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Pri 1 výkone ŠOD bolo začaté správne konanie týkajúce sa spáchania iných správnych deliktov podľa § 43 zákona o doprave na dráhach. Podrobnejšie informácie o výške pokuty sú uverejnené nižšie.

Za oblasť bezpečnosti železničnej prevádzky bolo v roku 2019 vykonaných celkom 21 štátnych odborných dozorov.

Najčastejšími zistenými nedostatkami železničných podnikov (dopravcov), manažéra infraštruktúry a držiteľov železničných vozidiel boli:

- nedostatky v interných predpisoch zameraných na údržbu hnacích železničných vozidiel,

- neaktualizovaný systém riadenia bezpečnosti,
- neaktualizované vnútorné prevádzkové predpisy,
- nedodržiavanie vlastných predpisov dopravcov a prevádzkovateľov dráh
- nedodržanie predpísaných rozhl'adových pomerov na nezabezpečených železničných priecestiach,
- neúplnosť, alebo neaktuálnosť v predpísaných dokladoch pre rušňovodičov.

Uložených bolo spolu 18 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, ktoré boli priebežne odstránené.

V rámci dozornej činnosti boli ukončené 2 priestupkové konania týkajúce sa spáchania priestupku podľa § 103 zákona o dráhach s uloženými pokutami v celkovej výške 300,00 € spolu s vybratými 48,00 € na troch z priestupkových konaní. V roku 2019 bolo taktiež ukončených 5 správnych konaní týkajúcich sa spáchania iných správnych deliktov podľa § 109 zákona o dráhach s uloženými pokutami v celkovej výške 12 000,00 €.

V rámci dozornej činnosti v oblasti bezpečnosti železničnej prevádzky boli ukončené 3 priestupkové konania týkajúce sa spáchania priestupku podľa § 42 zákona o doprave na dráhach s uloženými pokutami v celkovej výške 300,00 € spolu s vybratými 48,00 € na troch z priestupkových konaní. V roku 2019 boli taktiež ukončené 3 správne konania týkajúce sa spáchania iných správnych deliktov podľa § 109 zákona o dráhach s uloženými pokutami v celkovej výške 7 500,00 €.

Vo všetkých prípadoch možno hodnotiť ako príčiny takéhoto stavu nedôslednosť pri plnení povinností vyplývajúcich z platnej legislatívy a bezpečnostných predpisov zo strany kontrolovaných subjektov.

NSA SK zabezpečoval výkon ŠOTD v zmysle príslušných ustanovení zákona o dráhach a zákona o doprave na dráhach.

Na základe poverenia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 19648/2016-SŽDD/z.44623 zo 6. októbra 2016 Dopravný úrad vykonával skúšky odbornej spôsobilosti a vydával doklady (osvedčenia) bezpečnostného poradcu na prepravu nebezpečného tovaru v železničnej doprave. Uvedené činnosti boli vykonávané v zmysle § 23 a 36 zákona o doprave na dráhach a ustanovení oddielu 1.8.3 RID, ktorý je prílohou C k Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave COTIF (Convention Internationale concernant le transport par chemins de fer).

Činnosť ŠOTD bola vykonávaná na základe príslušných podaní a podnetov zo strany dotknutých subjektov a tiež z vlastného podnetu Dopravného úradu.

V roku 2019 boli realizované kontroly v oblasti tlakových zariadení, plynových zariadení a zvarovania, defektoskopie, kontajnerov, zdvíhacích a dopravných zariadení a elektrických zariadení.

Koordinácia a spolupráca

V roku 2019 bol realizovaný ŠOD v spolupráci s Policajným zborom Slovenskej republiky, odborom železničnej polície. Výkon ŠOD bol zameraný na kontroly rušňovodičov, predovšetkým na plnenie podmienok § 26 a 28 zákona o doprave na dráhach, na kontroly technického stavu dráhových vozidiel a platnosti technických kontrol dráhových vozidiel, a na požívanie alkoholických nápojov a iných omamných látok pred a počas výkonu služby u vlakového personálu. Celkom bolo skontrolovaných 42 vlakov a 42 rušňovodičov. Od rušňovodičov bolo požadované predloženie preukazu rušňovodiča, služobného preukazu, osvedčenia o odbornej spôsobilosti na funkciu rušňovodič kategórie 24 B, harmonizovaného doplnkového osvedčenia k preukazu rušňovodiča. Na železničných vozidlách boli skontrolované pridelené európske čísla železničných vozidiel, písmenové označenie, označenie držiteľa železničných vozidiel značkou VKM a ich správne označenie na skrini železničných vozidiel, kontrola označenia a platnosti vykonanej technickej kontroly na skrinách železničných vozidiel, kontrola čitateľnosti označenia na železničných vozidlách a vizuálna kontrola označenia obručových kolies a stav dvojkoľiesí.

UPLATŇOVANIE PRÍSLUŠNÝCH CSM ZO STRANY ŽELEZNIČNÝCH PODNIKOV A PREVÁDZKOVATEĽOV INFRAŠTRUKTÚRY

Uplatňovanie spoločnej bezpečnostnej metódy systému riadenia bezpečnosti

Slovenská republika začala uplatňovať 4. železničný balík od 16.06.2020, tým, že ho implementovala do svojej legislatívy. Počas roku 2019 sa nesledovali v súlade s článkom 19 písm. f) smernice 2016/798 o bezpečnosti železníc skúsenosti železničných podnikov a manažérov infraštruktúry s uplatňovaním relevantných CSM.

Uplatňovanie nariadenia č. 402/2013 o spoločnej bezpečnostnej metóde hodnotenia a posudzovania rizík

NSA SK vydal v roku 2019 nasledujúce „Poverenia na hodnotenia a posudzovanie rizík“:

1. Železnice slovenskej republiky, Bratislava, organizačná zložka Výskumný a vývojový ústav železníc, Žilina so sídlom Hviezdoslavova 31, 010 02 Žilina,
V rozsahu: orgán typu C (podľa ISO STN EN 17020:2012) na vykonávanie nezávislého posúdenia systému riadenia bezpečnosti železničného podniku alebo manažéra infraštruktúry.
Pre štrukturálne subsystémy: infraštruktúra, energia, traťové zariadenia riadenia – zabezpečenia a návštenia.

Rozsah kompetencií – kontrola organizácie, metodiky a technických aspektov.

Evidenčné číslo SK3620190001 s platnosťou do 21.04.2020, platnosť poverenia bola obmedzená do konca dátumu platnosti bezpečnostného povolenia.

2. DMG, s.r.o., Školská 470, 956 12 Preseľany

V rozsahu: orgán typu C (podľa ISO STN EN 17020:2012) na vykonávanie nezávislého posúdenia systému riadenia bezpečnosti železničného podniku.

Pre štrukturálne subsystémy - železničné koľajové vozidlá.

Rozsah kompetencií – kontrola organizácie, metodiky a technických aspektov.

Evidenčné číslo SK3620190002 s platnosťou do 18.11.2023, platnosť poverenia bola obmedzená do konca dátumu platnosti bezpečnostného osvedčenia.

Zároveň boli vydané uznania orgánu na hodnotenie a posudzovanie rizík v súlade s čl. 9, ods. 1 písm. b) vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 402/2013.

NSA SK má za povinnosť vykonávať pravidelný dozor, aby overil, či ním poverený orgán pre posudzovanie naďalej spĺňa kritériá stanovené v prílohe II vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 402/2013 počas obdobia platnosti poverenia.

V roku 2019 boli v zmysle uvedeného vykonané dva dozory:

1. Železnice slovenskej republiky, Bratislava, organizačná zložka Výskumný a vývojový ústav železníc, Žilina, centrum posudzovania bezpečnostných rizík, pracovisko Prešov

Výkon ŠOD bol zameraný na plnenie podmienok podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 402/2013 a úradom vydaného uznania orgánu na hodnotenie a posudzovanie rizík ev. č. SK3620190001.

Úvodný audit v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 402/2013 bol vykonaný formou kontrolných otázok na posudzovanie zhody podľa ISO/IEC 17020:2012.

Uznaná organizácia počas kontrolovaného obdobia nevykonala žiadny proces nezávislého posudzovania zhody.

2. DMG, s. r. o., Školská 470, 956 12 Preseľany

Výkon ŠOD bol zameraný na plnenie podmienok podľa:

Výkon ŠOD bol zameraný na plnenie podmienok podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 402/2013 a úradom vydaného uznania orgánu na hodnotenie a posudzovanie rizík ev. č. SK3620190002.

Úvodný audit v zmysle čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 402/2013 bol vykonaný formou kontrolných otázok na posudzovanie zhody podľa ISO/IEC 17020:2012.

Uznaná organizácia počas kontrolovaného obdobia nevykonala žiadny proces nezávislého posudzovania zhody.

Ako z horeuvedeného vyplýva, pre malý časový úsek od vydania uznania pre právnické osoby, tieto zatiaľ nevykonali žiadnu akciu v zmysle poverenia. Z uvedeného dôvodu nie sú zatiaľ k dispozícii relevantné informácie a ani skúsenosti v oblasti posudzovania rizík.

Uplatňovanie nariadenia č. 1078/2012 o spoločnej bezpečnostnej metóde monitorovania

V súlade s článkom 5 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) č. 1078/2012 o spoločnej bezpečnostnej metóde monitorovania vykonávaného železničnými podnikmi, manažermi infraštruktúry po vydaní bezpečnostného osvedčenia alebo bezpečnostného povolenia a subjektmi zodpovednými za údržbu, podávajú manažéri infraštruktúry a železničné podniky národným bezpečnostným orgánom správy o vykonávaní tohto nariadenia prostredníctvom výročných správ o bezpečnosti.

NSA SK bolo predložených 66 výročných správ o bezpečnosti za rok 2019 od železničných podnikov a 1 výročná správa za rok 2019 od manažéra infraštruktúry. Všetci dopravcovia majú v rámci systému riadenia bezpečnosti zavedený interný plán auditov a kontrol, ktorý sú povinní dodržiavať. Interné audity sú vždy zamerané na hodnotenie vyspelosti systému riadenia bezpečnosti a následne dokážu identifikovať potenciálne nedostatky, ktoré nedokáže pri ŠOD nájsť NSA SK.

Účasť na projektoch EÚ

NSA SK sa v roku 2019 nezúčastnil na žiadnych projektoch EÚ.

KULTÚRA BEZPEČNOSTI

Hodnotenie a monitorovanie kultúry bezpečnosti

Implementovaný 4. železničný balíček sa na Slovensku uplatňuje od 16. júna 2020. Zodpovedajúce informácie o hodnotení a monitorovaní kultúry bezpečnosti je možné nájsť najskôr vo výročnej správe o bezpečnosti za rok 2020.

Od 16. júna 2020 budú podniky pri žiadaní o nové JBO prípadne o obnovu alebo aktualizáciu JBO v systéme riadenia bezpečnosti musieť uviesť aj opis kultúry bezpečnosti. Kultúra bezpečnosti predstavuje vzájomnú závislosť medzi systémom riadenia bezpečnosti a samotným správaním sa zamestnancov.

I keď v roku 2019 Slovenská republika nemala povinnosť monitorovať kultúru bezpečnosti, predkladá prehľad organizovaných vzdelávacích aktivít pre dopravcov a manažéra infraštruktúry:

- Seminár s dopravcami v Bratislave,
- Seminár pre Združenie vlastníkov a prevádzkovateľov súkromných koľajových vozidiel v Bratislave,
- Seminár pre skúšobných komisárov v Žiline,
- Prednášky pre študentov železničnej dopravy na Žilinskej univerzite,
- Jarný seminár pre dopravcov Českej a Slovenskej republiky v Prahe,
- Jesenný seminár pre dopravcov Českej a Slovenskej republiky v Prahe.

Iniciatívy/projekty v oblasti kultúry bezpečnosti

Implementovaný 4. železničný balíček sa na Slovensku uplatňuje od 16. júna 2020. Zodpovedajúce informácie o iniciatívach a projektoch možno uviesť najskôr vo výročnej správe za rok 2020.

NSA SK v spolupráci s MDV SR, Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Železnicami Slovenskej republiky a Policajným zborom Slovenskej republiky spolupracujú pri tvorbe legislatívy a rôznych úpravách národných bezpečnostných predpisov na základe zistení z nehodových udalostí. Z týchto zistení sa distribujú informácie medzi pracovníkmi v železničnom sektore s cieľom šírenia pozitívnej bezpečnostnej kultúry. Zároveň každoročne organizujú projekt mesiac bezpečnosti na železničných priecestiach s cieľom šírenia informácií v oblasti prevencie šírenia bezpečnostnej kultúry pre vodičov automobilov, cyklistov a chodcov. Počas tohto mesiaca sú šírené preventívne materiály s cieľom zvyšovania bezpečnostnej kultúry medzi deťmi v školách a škôlkach hravou formou.

Komunikácia o bezpečnostnej kultúre

Zodpovedajúce informácie o komunikačných činnostiach pre verejnosť alebo zainteresované strany je možné získať najskôr vo výročnej správe o bezpečnosti za rok 2020.

Príloha č. 1 Pokrok v interoperabilite

Informácie sú uvádzané k 31. decembru 2019

1 Trate vylúčené z rozsahu pôsobnosti smernice IOP/SAF (koniec roka)

1a	Dĺžka tratí vyňatých z rozsahu pôsobnosti smernice o IOP [km]	45,096 km
1b	Dĺžka tratí vyňatých z rozsahu pôsobnosti smernice o SAF [km]	0 km

Uveďte zoznam vylúčených položiek:

2 Dĺžka nových tratí povolených NSA SK (počas vykazovaného roka)

2a	Celková dĺžka tratí [km]	0 km
----	--------------------------	------

3 Upravené stanice rastlinného rozmnožovacieho materiálu (na konci roka)

3a	Železničné stanice spĺňajúce požiadavky TSI PRM	1
3b	Železničné stanice spĺňajúce požiadavky TSI PRM – čiastočná zhoda s TSI	72
3c	Prístupné železničné stanice	451
3d	Ostatné stanice	378

4 Preukazy rušnovodičov (na konci roka)

4a	Celkový počet platných európskych licencií vydaných v súlade s TDD	3694
4b	Počet novo vydaných európskych licencií (prvá emisía)	264

5 Počet vozidiel povolených podľa smernice 2008/57/EÚ o interoperabilite (počas vykazovaného roka)

5a	Prvé povolenie – spolu	543
5aa	Nákladné vozne	484
5ab	Rušne	25
5ac	Ťahané osobné vozne	14
5ad	Pevná alebo vopred určená zostava	17
5ae	Špeciálne vozidlá	3
5b	Dodatočné povolenie – spolu	816
5ba	Nákladné vozne	482
5bb	Rušne	301
5bc	Ťahané osobné vozne	25
5bd	Pevná alebo vopred určená zostava	0
5be	Špeciálne vozidlá	8
5c	Povolenie pre typ – spolu	2
5ca	Nákladné vozne	0
5cb	Rušne	1
5cc	Ťahané osobné vozne	0
5cd	Pevná alebo vopred určená zostava	1
5ce	Špeciálne vozidlá	0

5d	Povolenia udelené po modernizácii alebo obnove – spolu	3
5da	Nákladné vozne	0
5db	Rušne	3
5dc	Ťahané osobné vozne	0
5de	Pevná alebo vopred určená zostava	0
5df	Špeciálne vozidlá	0

6 Vozidlá vybavené ERTMS (na konci roka)

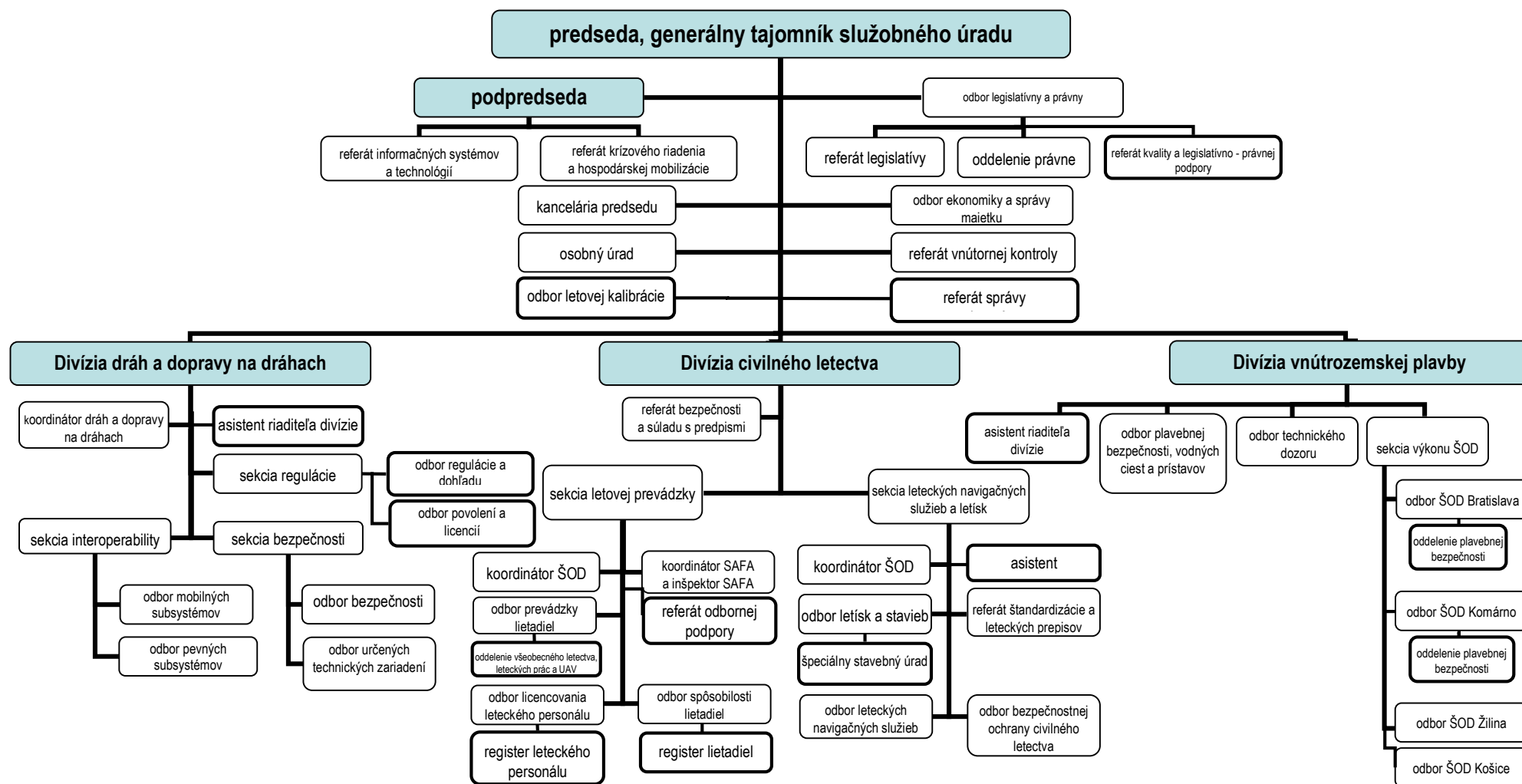
6a	Hnacie vozidlá vrátane vlakových súprav vybavených systémom ERTMS	-
6b	Hnacie vozidlá vrátane vlakových jednotiek – bez ERTMS	-

**7 Počet zamestnancov NSA SK (zamestnanci pracujúci na plný úväzok)
do konca roka**

7a	Zamestnanci na plný úväzok zapojení do bezpečnostnej certifikácie	6
7b	Pracovníci na plný úväzok zapojení do schvaľovania vozidiel	6
7c	Pracovníci na plný úväzok zapojení do dohľadu	6
7d	Zamestnanci na plný úväzok zapojení do iných úloh týkajúcich sa železničnej dopravy	9

Príloha č. 2 Organizačná schéma Dopravného úradu

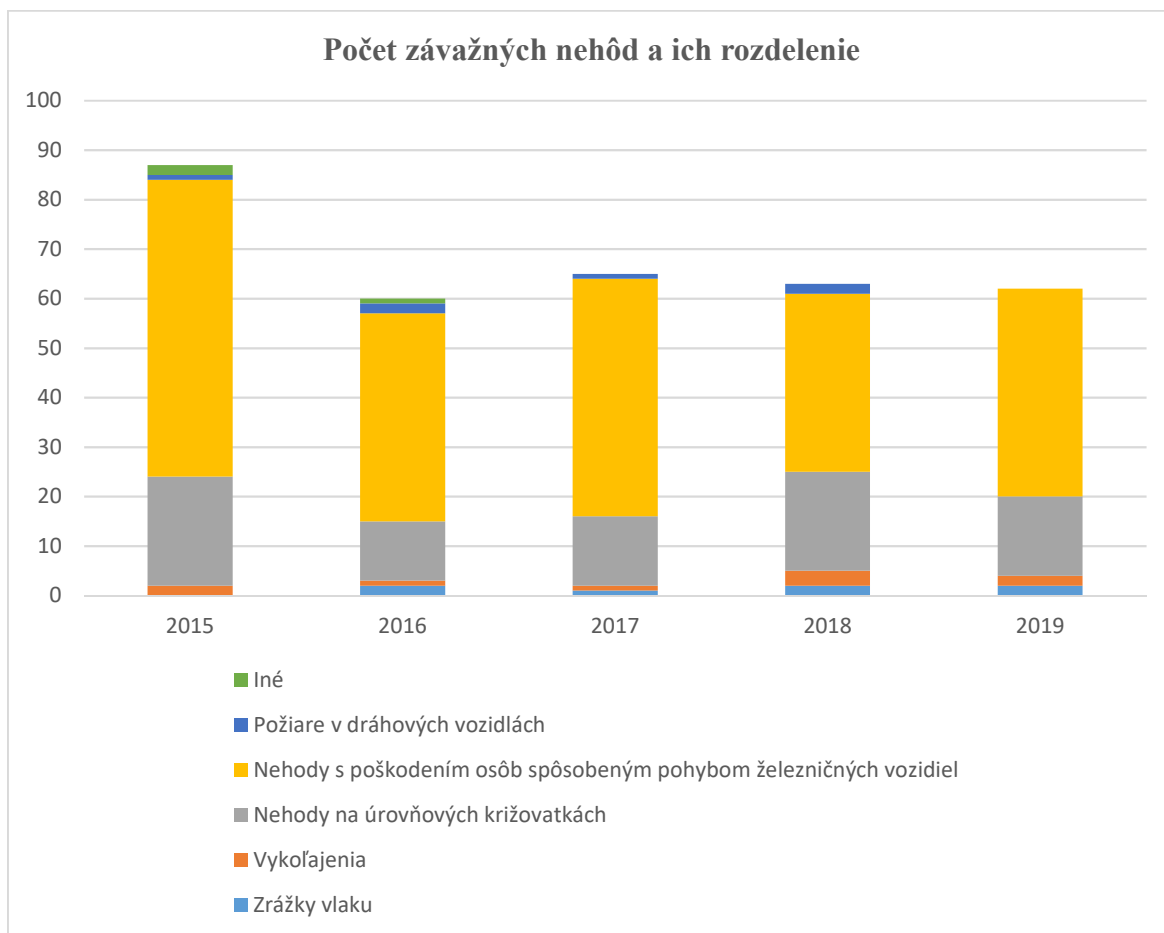

Príloha č. 3 Zoznam dopravcov

P. č.	Názov dopravcu	Adresa sídla
1.	ARRIVA Mobility Solutions, s. r. o	Štúrova 72, 949 44 Nitra
2.	Arriva Service, s. r. o.	Bratislavská cesta 1804, 945 01 Komárno
3.	ARRIVA vlaky, s. r. o.	Křížíkova 148/34, Karlín, 186 00 Praha 8, Česká republika
4.	AWT Rail SK, a. s.	Cukrová 14, 811 08 Bratislava
5.	BULK TRANSSHIPMENT SLOVAKIA, a. s.	Železničná 1, 076 43 Čierna nad Tisou
6.	Carbo Rail, s. r. o.	Seberíniho 1, 821 03 Bratislava
7.	Cargo Motion, s. r. o.	Vinařického 116/15, 702 00 Ostrava – Přívoz, Česká republika
8.	Central Railways, a. s.	Horárska 12, 821 09 Bratislava
9.	CER Slovakia, a. s.	Mýtna 15, 811 07 Bratislava
10.	CityRail, a. s.	Magistrů 202/16, 140 00 Praha 4, Česká republika
11.	České dráhy, a. s.	Nábřeží L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1, Česká republika
12.	DB Cargo Czechia, s. r. o.	Hlubinská 1378/36, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava, Česká republika
13.	DMG, s. r. o.	Školská 470, 956 12 Preseľany
14.	ELEKTRIZACE ŽELEZNIC PRAHA, a. s.	Nám. Hrdinů 1693/4a, 140 00 Praha 4 – Nusle, česká republika
15.	ELTRA, s. r. o.	Rampová 4, 040 01 Košice
16.	EP Cargo, a. s.	Náměstí Hrdinů 1693/4a, 140 00 Praha 4 – Nusle, česká republika
17.	EUROVIA CS, a. s.	Národní 138/10, Nové Město, 110 00 Praha 1, česká republika
18.	Express Group, a. s.	Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava
19.	GJW Praha spol. s r. o.	Mezitráťová 137/46, 198 21 Praha 9 – Hloubětín, česká republika
20.	HORNONITRIANSKE BANE zamestnanecká, a. s.	Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza
21.	HSL-Logistik, s. r. o.	Počernická 276/96, 108 00 Praha 10 – Malešice, česká republika
22.	I.G.Rail, s. r. o.	Mostová 2, 811 02 Bratislava
23.	IDS Cargo, a. s.	Albertova 229/21, 779 00 Olomouc, Česká republika
24.	JUSO, s. r. o.	P. J. Šafárika 2325/8, 960 01 Zvolen
25.	Kladenská dopravní a strojní, s.r.o.	Wolkerova 2766, 272 01 Kladno, Česká republika
26.	Leo Express Global, a. s.	Řehořova 908/4, 130 00 Praha 3 – Žižkov, česká republika
27.	Leo Express, s. r. o.	Řehořova 908/4, 130 00 Praha 3 – Žižkov, Česká republika
28.	LOKO TRANS, s. r. o.	Voříškova 2, 623 00 Brno, Česká republika
29.	LOKORAIL, a. s.	Horárska 12, 821 09 Bratislava
30.	LokoTrain, s. r. o.	Školní 353, 560 02 Česká Třebová, Česká republika
31.	LOKOTRANS SERVIS, s. r. o.	Dražní 11, 627 00 Brno, Česká republika

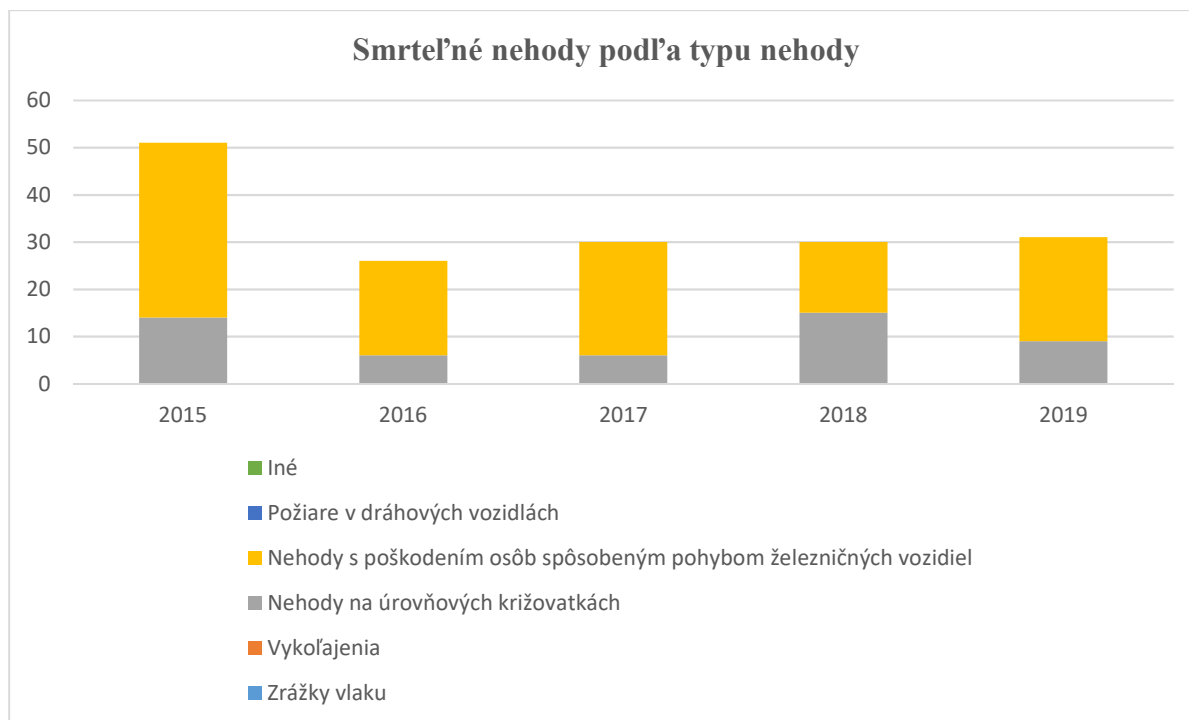
P. č.	Názov dopravcu	Adresa sídla
32.	LTE Logistik a Transport Slovakia, s. r. o.	Kopčianska 21, 851 01 Bratislava
33.	Magyar Vasúti Áruszállító Kft.	H-4028 Debrecen, Árpád tér 36-37., Debrecen, Maďarsko
34.	METRANS /Danubia/, a.s.	Povodská cesta 18, 929 01 Dunajská Streda
35.	MH – spedition, s.r.o.	Nuselská 262/34, 140 00 Praha 4, Česká republika
36.	OFZ, a. s.	Široká 381, 027 41 Oravský Podzámok
37.	OHL ŽS Slovakia, a. s.	Tuhovská 10722/29, 831 06 Bratislava
38.	Ostravská dopravní společnost - Cargo, a.s.	U tiskárny 616/9, 702 00 Ostrava, Česká republika
39.	Petrolsped Slovakia, s. r. o.	Železničná 27/A, 984 01 Lučenec
40.	PKP CARGO S.A.	ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa, Poľsko
41.	PKP CARGO INTERNATIONAL, a. s	Hornopolská 3314/38, 702 62 Ostrava - Moravská Ostrava, Česká republika
42.	Prvá Slovenská železničná, a. s.	Pri Habánskom mlyne 30, 811 04 Bratislava
43.	Rail Cargo Carrier - Slovakia, s. r. o.	Lúčna 2, 821 05 Bratislava 1
44.	Railtrans International, a. s.	Kukučínová 22, 831 03 Bratislava
45.	RegioJet, a.s.	Obchodná 48, 811 06 Bratislava
46.	RegioJet, a.s.	Nám. Svobody 17, 602 00 Brno, Česká republika
47.	RM LINES, a. s.	Jednoty 1931, 356 01 Sokolov
48.	RTS Rail Transport Service GmbH	Puchstrasse 184 b. 80 55 Graz, Rakúsko
49.	Slezskomoravská dráha, a. s.	Poděbradova 3360/113, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava, Česká republika
50.	Slovenská železničná dopravná spoločnosť, a. s.	Mostová 2, 811 02 Bratislava
51.	SLOV-VAGON, a. s.	Andreja Žarnova 1, 917 02 Trnava
52.	STRABAG Rail, a. s.	Železničárska 1385/29, 400 03 Ústí nad Labem – Střekov, Česká republika
53.	TEMPRA, s. r. o.	29. augusta 53/5535, Banská Bystrica 974 01
54.	Transport line Cargo, s. r. o.	Nové sady 988/2, Staré Brno, Česká republika
55.	Traťová strojní společnost, a. s.	Na Valše 676/18, 702 00 Ostrava – Přívoz, Česká republika
56.	TSS GRADE, a. s.	Dunajská 48, 811 08 Bratislava
57.	U. S. Steel Košice, s. r. o	Vstupný areál U. S. Steel. 044 54 Košice
58.	UNIPETROL DOPRAVA, s. r. o.	Litvínov-Růžodol 4, 436 70 Litvínov, Česká republika
59.	VIALTE, s. r. o.	Kopčianska 21, 851 01 Bratislava
60.	VÍTKOVICKÁ DOPRAVA, a. s.	1. máje 3302/102a Moravská Ostrava, 703 00 Ostrava, Česká republika
61.	Yosaria Trains, a.s.	Tomášikova 14, 821 03 Bratislava
62.	Železnice Slovenskej republiky	Klemensova 8, 813 61 Bratislava
63.	Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s.	Drieňová 24, 820 09 Bratislava
64.	Železničná spoločnosť Slovensko, a. s.	Rožňavská 1, 832 72 Bratislava
65.	Železničné stavby, a. s.	Južná trieda 66, 040 01 Košice
66.	ŽOS Vrútky, a. s.	Dielenská Kružná 2, 038 61 Vrútky

Príloha č. 4 CSI indikátory

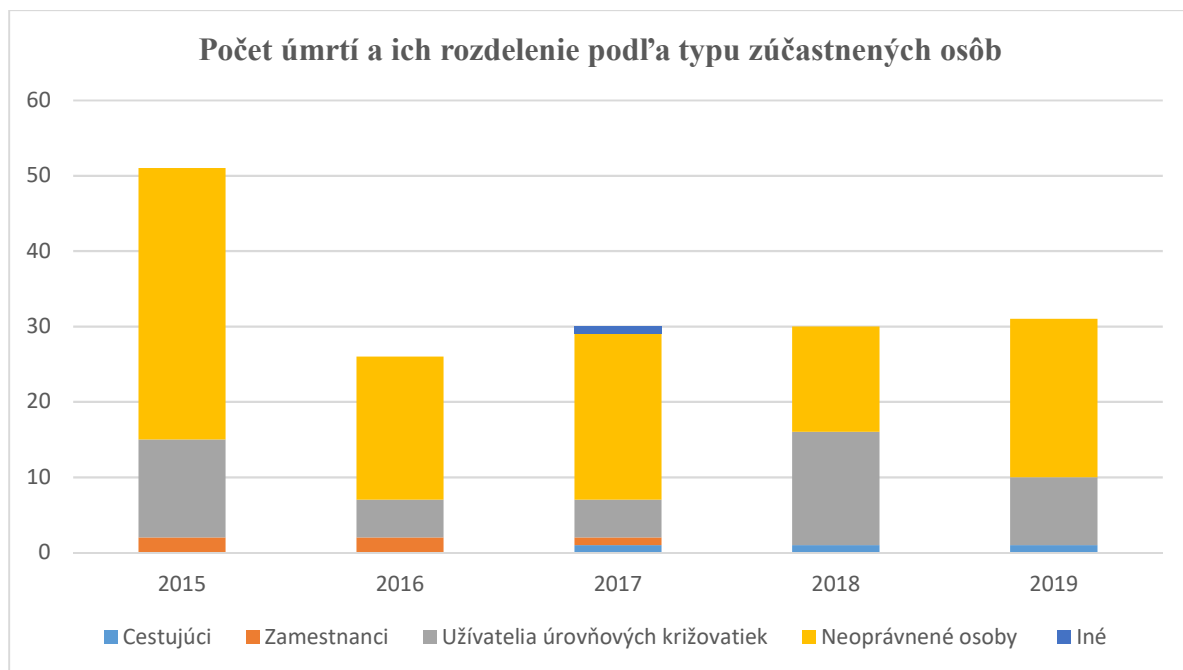
Počet závažných nehôd a ich rozdelenie na nasledovné typy

Rok	Zrážky vlaku	Vykofajenia	Nehody na úrovňových križovatkách	Nehody s poškodením osôb spôsobeným pohybom železničných vozidiel	Požiare v dráhových vozidlách	Iné
2015	0	2	22	60	1	2
2016	2	1	12	42	2	1
2017	1	1	14	48	1	0
2018	2	3	20	36	2	0
2019	2	2	16	42	0	0

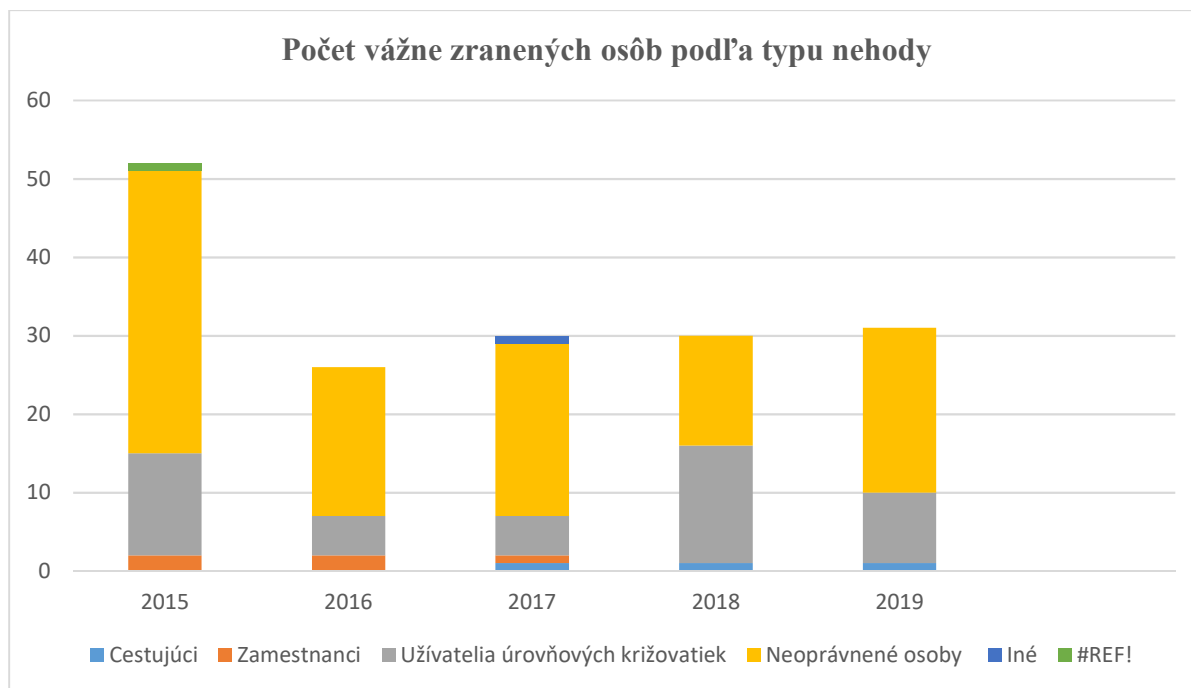
Smrteľné nehody podľa typu nehody

Rok	Zrážky vlaku	Vykoľajenia	Nehody na úrovňových križovatkách	Nehody s poškodením osôb spôsobeným pohybom železničných vozidiel	Požiare v dráhových vozidlách	Iné
2015	0	0	14	37	0	0
2016	0	0	6	20	0	0
2017	0	0	6	24	0	0
2018	0	0	15	15	0	0
2019	0	0	9	22	0	0

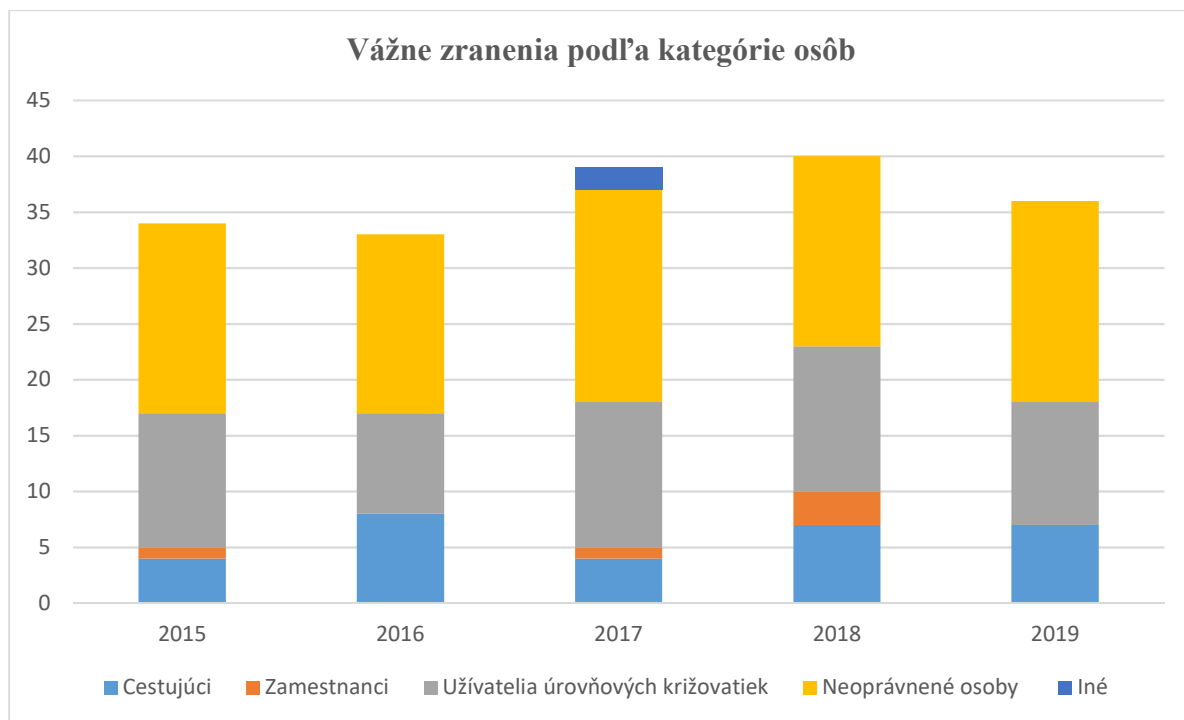
Počet úmrtí a ich rozdelenie podľa typu zúčastnených osôb

Rok	Cestujúci	Zamestnanci	Užívatelia úrovňových križovatiek	Neoprávnené osoby	Iné
2015	0	2	13	36	0
2016	0	2	5	19	0
2017	1	1	5	22	1
2018	1	0	15	14	0
2019	1	0	9	21	0

Počet vážne zranených osôb podľa typu nehody

Rok	Zrážky vlaku	Vykoľajenia	Nehody na úrovňových križovatkách	Nehody s poškodením osôb spôsobeným pohybom železničných vozidiel	Požiare v dráhových vozidlách	Iné
2015	0	0	12	22	0	0
2016	2	0	10	22	0	0
2017	5	0	13	24	0	0
2018	6	1	13	23	0	0
2019	0	0	15	21	0	0

Vážne zranenia podľa kategórií zúčastnených osôb

Rok	Cestujúci	Zamestnanci	Užívatelia úrovňových križovatiek	Neoprávnené osoby	Iné
2015	4	1	12	17	0
2016	8	0	9	16	0
2017	4	1	13	19	2
2018	7	3	13	17	0
2019	7	0	11	18	0